

Schriftelijke vragen in verband met raadsvoorstel Toekomst Hardinxveld-Giessendam in de regio. (Debat en besluit op 2 en 9 juli 2015)

Aan : College van Burgemeester en Wethouders

Van : Fractie ChristenUnie

Datum: 27 juni 2015

Geacht college,

Naar aanleiding van uw raadsvoorstel inzake de Toekomst van Hardinxveld-Giessendam hebben wij de volgende vragen.

Resultaten Burgerpeiling:

In deel 3 van het bijlagenboek van BMC zijn de resultaten vermeld van de gehouden burgerpeiling. In hoofdstuk 7 hiervan wordt een korte samenvatting gegeven van de overige opmerkingen. Uit signalen die wij van diverse inwoners hebben ontvangen hebben wij het idee dat deze samenvatting wel erg summier is. Kunnen wij, geanonimiseerd, de letterlijke teksten van deze overige opmerkingen ontvangen?

Antwoord:

Zie bijgevoegde bijlage. Daarin zijn alle antwoorden opgenomen die gegeven zijn onder de open vraag in de burgerpeiling. Alle formulieren zijn computermatig verwerkt. Wanneer een antwoord buiten het in te lezen kader is gevallen is dat niet ingescand.

Effecten Sociaal Domein.

Onderdeel van het raadsvoorstel is gefaseerde uittrekking uit de GR'n met betrekking tot sociale dienst, sociale werkvoorzieningschap en de WMO. In zowel het raadsvoorstel als het rapport van BMC wordt niet ingegaan op de maatschappelijke effecten die deze overgang met zich mee brengt. Wel wordt er een indicatie gegeven van de werkwijze van de Sociale Dienst Drechtsteden in vergelijking met RSD AV. Kunt u een beeld schetsen van de effecten die deze overgang heeft voor cliënten. Daarbij vooral gericht op zaken als waar kunnen cliënten zich melden (bezoek-adressen), de kwaliteit van dienstverlening (bij voorbeeld een vergelijking van de klanttevredenheid), doorloop en afhandeltijden, verschillen in beleid die effect hebben op bijvoorbeeld toekenningsgronden, toetsingscriteria, hoogte van uitkeringen en maatwerkafspraken. Kortgezegd: wat gaan cliënten merken van de overgang?

Antwoord:

Het door BMC uitgevoerde onderzoek is een onderzoek op hoofdlijnen. Een inhoudelijk uitwerking vindt plaats na de Raadsbijeenkomst van 9 juli 2015. Dan kunnen de gevolgen voor het sociaal domein en de cliënten van Hardinxveld-Giessendam nauwgezet(ter) in beeld worden gebracht. Desondanks is er met de huidige aanwezige kennis wel een globaal beeld te vormen over de diverse onderdelen:

De sociale dienst en de participatiewet zijn momenteel ondergebracht bij twee gemeenschappelijke regelingen, RSD en AvelingenGroep. De Wmo wordt door de gemeenten afzonderlijk geregeld maar er wordt wel samengewerkt op het gebied van inkoop, beleid en uitvoering.

Als mensen gebruik willen of moeten maken van de Sociale Dienst en daarvoor een fysiek loket willen bezoeken, zal dat in Drechtsteden in Dordrecht plaatsvinden, waar het in de AV in Gorinchem plaatsvindt.

Qua tevredenheid is bekend dat de tevredenheid over de RSD in Gorinchem groot is. Maar ook in Drechtsteden zijn de cliënten tevreden. Het tweejaarlijks klanttevredenheidsonderzoek (KTO) over de dienstverlening daar geeft een stijgend beeld qua tevredenheid: een 6,9 in 2010; een 7 in 2012 en een 7,1 in 2014. Opvallend hierbij is het hoge cijfer dat gegeven wordt aan het contact met de medewerkers: een 7,6.

Verder zijn de SD'en gebonden aan het uitvoeren van wetten en hierbinnen gebonden aan wettelijke termijnen. Hieraan wordt ook in Drechtsteden ruimschoots voldaan.

Het is bekend dat de SDD op dit moment aan bezuinigingen onderhevig is. Dit zal van invloed zijn op openingstijden en telefonische bereikbaarheid. Er wordt mede hierdoor echter extra ingezet op efficiëntie en digitale dienstverlening. Beleidsmatig zijn er geen grote verschillen tussen de beide SD'en. Beide SD'en kennen een minimabeleid van 110%

Qua governance bestaat het verschil dat de RSD AV bestuurt wordt door het AB (colleges) en in Drechtsteden door de Drechtraad (gemeenteraden).

Tot slot, in Drechtsteden kunnen mensen ook voor woon-werkverkeer gebruik maken van de Drechthopper. In de regio AV is woon-werkverkeer met de Molenhopper eigenlijk niet toegestaan.

Voor de Participatiewet zijn de gevolgen momenteel lastig te vergelijken. In Drechtsteden is de uitvoering van de Participatiewet in een verregaander stadium dan in AV en is de samenwerking met het bedrijfsleven al vormgegeven in 'Baanbrekend Drechtsteden'. Hierin participeert ook bv. Randstad.

Niet uitgesloten wordt dat beide regio's in de toekomst ook op het gebied van de Participatiewet nauwer zullen gaan samenwerken.

Voor de Wmo is de verwachting dat de dienstverlening op zijn minst gelijk zal blijven. Winst kan geboekt worden door de kwetsbaarheid van een kleine organisatie te versterken en tegelijkertijd de lokale gewaardeerde service deels in stand te houden.

Op het gebied van Beschermd Wonen, een belangrijk onderdeel van de Wmo, wordt al samengewerkt in de regio's Drechtsteden en AV, onder centrumregie van Dordrecht.

De inkoop Wmo vindt regionaal plaats, de aanbesteding landelijk. In Drechtsteden kunnen er andere criteria zijn voor toelating tot de regionaal/lokale zorgmarkt. Het college maakt zich sterk dat lokale partijen als De Lange Wei ook in de toekomst cliënten kunnen blijven voorzien.

Op het gebied van de (per 1 januari 2015 gedecentraliseerde) Jeugdhulp werkt de gemeente Hardinxveld-Giessendam samen met de andere 16 gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid binnen de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid. Aan de GR DG&J hebben de 17 gemeenten diverse taken gedelegeerd en gemandateerd. Met toetreding tot de GRD zal hierin niets veranderen.

In de (sub)regio AV wordt reeds sinds jaren een gezamenlijk breed preventief aanbod opvoed- en opgroeiondersteuning en lichte zorg tot stand gebracht (regionale inkoop, lokale uitvoering) onder de paraplu van de GR regio AV. Bij toetreding tot de DS is het de vraag of HG hier nog in kan blijven participeren (en de inwoners van HG gebruik kunnen blijven maken van dit aanbod). Indien dit niet het geval is dan kan dit (mogelijk) tot gevolg hebben dat het lokaal preventief aanbod uitgebreid dient te worden. Bij de inkoop van dit aanbod kan dan geen gebruik meer gemaakt worden van schaalvoordeel van de regio AV. Onbekend is of de gemeenten in de (sub)regio Drechtsteden ook samenwerken op het gebied van preventief jeugdbeleid.

Effecten op niveau van dienstverlening voor de inwoners.

In het voorstel tot aansluiting bij Drechtsteden is uitgegaan van de zogenaamde nul-variant met betrekking tot het Shared Service Center. Kunt u een beeld schetsen van de verschillen tussen huidige uitvoering in onze gemeente en dienstverlening van het SSC? En dan met name de verschillen die merkbaar zijn voor de inwoners? Daarbij gaat het om zaken als openingstijden van de loketten in ons gemeentehuis, waarvoor moeten inwoners naar Dordrecht in plaats van naar het eigen gemeentehuis, doorlooptijden van aanvragen, afhandeltijd van klachten, etc.?

Antwoord:

De gemeente kan in het geval van toetreding eigen invulling geven aan de openingstijden van de loketten in ons gemeentehuis. De gemeente Alblasterdam heeft nu bijvoorbeeld ook andere openingstijden dan de gemeente Papendrecht.

Als het gaat om doorlooptijden van aanvragen geldt in eerste instantie, net zoals bij ons, de wettelijke termijnen die daarvoor staan.

Wij verwachten dat de dienstverlening aan inwoners minimaal hetzelfde blijft.

Effecten op niveau van dienstverlening in het gemeentehuis.

In het voorstel tot aansluiting bij Drechtsteden is uitgegaan van de zogenaamde nul-variant met betrekking tot het Shared Service Center. Kunt u een beeld schetsen van de verschillen in het niveau van dienstverlening tussen de huidige uitvoering en de dienstverlening van het SSC? En dan met name gericht op de interne dienstverlening. Daarbij gaat het om zaken die vallen onder de kop PIJOFACH. In deel 2 (hoofdstuk 7) van de impactanalyse schets BMC het financieel verschil. In het voorstel wordt uitgegaan van de basis voor 2,2 miljoen euro. BMC raamt de huidige dienstverlening op 3,3 miljoen. Is het college voornemens het verschil van 1,1 miljoen op jaarbasis bij te passen?

Zo ja, welk financieel effect heeft dit op het voorliggende voorstel (nu is immers gerekend met 2,2 miljoen)?

Zo nee, kunt u dan schetsen wat de effecten hiervan zijn op (het niveau van) de dienstverlening op de diverse PIJOFACH-taken? Daarbij in het bijzonder gelet op de onderdelen communicatie-advies en schoonmaak.

En met betrekking tot de schoonmaak: welk effect heeft de mogelijke besparing van 160.000 euro op de huidige inzet van medewerkers van de Avelingengroep?

Antwoord:

Het is vooraf noodzakelijk om de bedragen toe te lichten. 2,2 miljoen euro zijn wij kwijt voor het afnemen van het basispakket van Drechtsteden (enigszins vergelijkbaar met wat de gemeente Alblasserdam afneemt). 3,3 miljoen euro zijn wij kwijt als wij in Drechtsteden als wij de dienstverlening willen houden zoals het nu is. Dan gaat het dus minder over invlechten maar meer over de taken laten hosten door Drechtsteden. Uiteraard heeft dit minder efficiëntie voordelen.

Er zijn nu geen afspraken gemaakt over het te leveren van niveau van (interne) dienstverlening. Door de beperkte omvang van het ambtelijk apparaat is dat niet noodzakelijk. In grotere organisaties is het wel noodzakelijk om afspraken te maken (via zogenaamde Service Level Agreements). Bij toetreding tot Drechtsteden zullen we hiermee te maken krijgen. Dit zullen wij ons eigen moeten maken, omdat het een andere manier van werken betreft (ad-hoc elkaar kunnen helpen is minder vanzelfsprekend). Dit is dus niet direct een gevolg van het toetreden tot sec Drechtsteden, maar door het toetreden tot een grotere organisatie waardoor meer afspraken over de dienstverlening dienen te worden gemaakt.

De exacte invulling van het basispakket dient nader ingevuld te worden.

Effecten op regionale ruimtelijke ordening.

Wanneer Hardinxveld-Giessendam aansluit bij Drechtsteden is ruimtelijke ordening één van de taken die grotendeels lokaal blijft. Toch zijn er ook diverse zaken die op het gebied van ruimtelijke ordening regionaal spelen. Denk hierbij aan de regionale woonvisie die in AV-verband is vastgesteld. Blijft Hardinxveld-Giessendam op het gebied van ruimtelijke ordening zich richten op de Alblasserwaard (Vijfheerenlanden) of zal ook hier aansluiting worden gezocht bij Drechtsteden. Mocht dat laatste het geval zijn, wat zijn dan de mogelijke effecten hiervan?

Antwoord:

Toetreden tot Drechtsteden betekent niet de ogen sluiten voor andere regio's en buurgemeenten. Wat het exact betekent voor de woonvisie AV dient nader te worden uitgezocht in overleg met Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en Drechtsteden. Er vindt structureel overleg plaats tussen meerdere regio's waarbij dit ook een thema is.

Lening ter dekking van frictiekosten.

Onder punt 17 in het raadsvoorstel wordt voorgesteld zo nodig een lening aan te trekken ter dekking van de frictiekosten. Uitgaande van de geschetste bandbreedte zou dit een verhoging van de schuld kunnen betekenen tussen de 1,4 en 2,8 miljoen. In de toelichting wordt wel het een en ander geschetst met betrekking tot de rentelast die dit met zich meebrengt, maar niets over aflossing van deze schuld.

Kunt u aangeven voor welke termijn deze lening wordt afgesloten en wat de hoogte is van de aflossing per jaar?

Antwoord:

In de doorrekening van de rente is rekening gehouden met een rentepercentage over de minimale en maximale frictiekosten. In het kader van de financiering van de frictiekosten is ons streven om zo mogelijk positieve cashflows te benutten. In dat geval behoeft geen externe financiering te worden aangetrokken. Mocht externe financiering wel aan de orde zijn dan vindt dit plaats binnen de wijze waarop wij leningen aantrekken, te weten totaalfinanciering. Dit betekent dat er niet een specifiek gebonden lening wordt aangetrokken. Bij externe financiering kiezen wij in de regel voor een in termijnen aflosbare lening.

Varianten op het aanbod Drechtsteden in relatie tot de offerte van Gorinchem .

In afwijking op het standpunt van Drechtsteden, dat bij aansluiting er geen sprake kan zijn keuzes met betrekking tot het dienstenaanbod wat onder de GRD valt, wordt in het advies van BMC en vervolgens ook in voorstel er toch enige variatie aangebracht op de stukken van Drechtsteden. Zoals het niet mee doen in ROM-D en OVL maar vooral ook het niet overbrengen van de belastingen (bij SVHW blijven). Is dit met Drechtsteden afgestemd en zijn zij hiermee akkoord?

Bij het voorstel van Gorinchem wordt één op één van hun offerte uitgegaan en geen variant benoemd. Is er bij uw beraadslaging / bespreking met BMC ook gedacht aan varianten op of binnen het voorstel van Gorinchem? Zo ja, is daarbij ook gedacht om als variant op gastheer-model een zwaardere GR, zoals wel vaker gebruikelijk voor te stellen.

Zo ja, is dit met Gorinchem besproken of is er vanuit gegaan dat dit niet mogelijk was. En wat is dat geval de reden om hier vanuit te gaan.

Zo nee, bent u bereid deze variant alsnog met Gorinchem te bespreken?

Antwoord:

Tijdens het bestuurlijk overleg met Gorinchem waarin zij de offerte heeft gepresenteerd zijn verschillende verduidelijkingsvragen gesteld. Binnen hun aanbieding zijn verschillende zaken doorgesproken. Gorinchem heeft aangegeven dat de zaken waar de offerte nog geen concreetheid of duidelijkheid in verschaftte dit samen in overleg nader kon worden ingevuld.

Bijdrage aan meerjarenprogramma Drechtsteden:

In het voorstel wordt de bijdrage aan Drechtsteden geraamd op 3,75 miljoen. Onderdeel hiervan is 95.000 euro als bijdrage aan het regionaal MeerJaren-Programma van Drechtsteden. Recent is dit Programma voor de komende 4 jaar door de Drechtraad vastgesteld binnen het huidige verband van de 6 deelnemende gemeenten. Binnen dit programma is Hardinxveld-Giessendam uiteraard niet opgenomen. Kunt u schetsen of en zo ja, hoe onze financiële bijdrage van bijna 400 duizend euro over vier jaar effect kan of zal hebben in onze gemeente? Anders gezegd, hoe denkt u onze belangen nog in dit reeds vastgestelde meerjarenprogramma in te brengen?

Antwoord:

Het collegeprogramma van de gemeente Hardinxveld-Giessendam matcht met de ambities zoals die zijn opgenomen in het Meerjarenprogramma Drechtsteden. De vraag is wanneer daadwerkelijk tot formele toetreding kan worden overgegaan. Als dit per 1-1-2018 is, dan loopt het nagenoeg parallel aan de nieuwe bestuursperiode. Als het eerder is, dan zullen er nadere afspraken worden gemaakt met de Drechtsteden over de democratische

legitimiteit van Hardinxveld-Giessendam in de transitieperiode.

Financiële risico's

Door Deloitte wordt meerdere malen vermeld dat de bron onder de financiële gegevens ontbreekt. Door BMC is aangegeven dat er veel gewerkt is met aannames, dat veel dingen nog onzeker zijn en over zaken nog onderhandeld moet worden. Daarmee is de financiële analyse dus grotendeels niet te verifiëren en is daarmee ook de nu geschetste bandbreedte absoluut niet zeker. Op welke wijze is het college voornemens, indien dit voorstel wordt aangenomen, deze risico's te managen. Kunt u een beeld schetsen van welke mogelijke maatregelen u kunt nemen (aan welke knoppen kunt u draaien) indien risico zich dusdanig voordat het financiële gevolg niet binnen de huidige bandbreedte blijft?

Antwoord:

BMC heeft een financiële inschatting gedaan op ervaringscijfers en heeft gebruik gemaakt van de Personele Staat en de Begroting 2015. Wanneer buiten deze bandbreedte van frictiekosten wordt getreden zal het college de raad hierover informeren en ook een voorstel voorleggen hoe hier mee om te gaan. Beslispunt 17 geeft het college hiertoe opdracht.

Samenwerking met DKCC

In het raadsvoorstel wordt onder punt 8 voorgesteld het college opdracht te geven onderzoek te doen naar samenwerking met het Drechtstedelijk KCC. Ons is ter ore gekomen dat aan de huidige medewerkers van het KCC al is meegedeeld dat zij over zullen gaan naar het DKCC.

Is het inderdaad het geval dat dit al aan deze medewerkers is meegedeeld?

Zo ja, - wat is de argumentatie om dit, vooruitlopend op een nog te nemen besluit al mee te delen?

- kunt u aangeven hoeveel fte dit betreft en in hoeverre hierbij sprake is van boventalligheid of mens volgt werk?
- en kunt u in het verlengde hiervan aangeven welke verhoging dit betekent voor wat betreft de frictiekosten?
- kunt u aangeven wat de effecten hiervan zijn voor de inwoners in de zin van openingstijden, voor welke zaken wordt men geacht naar Dordrecht te reizen, etc.

Antwoord:

In de communicatie naar de medewerkers is aangegeven dat er een onderzoek gedaan wordt naar h e participatie in DKCC gestalte krijgt. Wat precies de impact (personeel, frictiekosten, kwaliteit dienstverlening etc.) is moet uit het onderzoek blijken. Aangegeven is dat medewerkers er op voorbereid moeten zijn dat het een serieus scenario is. Pas wanneer uit het onderzoek blijkt dat de (financiële) voordelen niet opwegen tegen de nadelen (bv een sterke daling van de dienstverleningsniveau) is er een moment van herbezinning op dit besluit. Ook is aangegeven dat het onderzoek en een besluit daarover werkelijk duidelijkheid zal bieden.

Gevolgen voor het personeel

De gevolgen van het voorliggende besluit voor het personeel zijn aanzienlijk, getuige ook het aantal van 29 fte wat als gevolg van dit besluit boventallig worden. Het is de verantwoordelijkheid van het college / de directeur om hier als goed werkgever met om te gaan en op te anticiperen. Is het college ook bereid / voornemens naast het

openstellen van de vacaturebank van Drechtsteden en uiteraard het toepassen van het sociaal statuut extra inspanningen te doen om de gevolgen van boventaligheid waar mogelijk nog verder te beperken? Denk daarbij aan actieve bemiddeling naar vacatures op de plaatselijke arbeidsmarkt, etc.

Antwoord:

Het college en de directeur zullen indien nodig investeren in een werk-naar-werk begeleiding. Dat kan dan ook zijn een actieve bemiddeling naar vacatures op de plaatselijke arbeidsmarkt. Er zal nadrukkelijk aandacht zijn voor het aanreiken van kansen voor de medewerkers. De afgelopen jaren is sterk geïnvesteerd in de medewerkers en dit zal gecontinueerd worden.

We zien met belangstelling de beantwoording van deze vragen tegemoet,

Namens ChristenUnie Hardinxveld-Giessendam
Jan Nederveen